

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jana Kašpara ve věci žalobce: **Za zdravý Ráječek o.s.**, IČ: 285 54 493, se sídlem Řiční 1669/1, 789 01 Zábřeh, zast. Mgr. Luděk Šikolou, advokátem se sídlem Údolní 33, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, za účasti: 1) WANEMI CZ a.s., IČ: 268 67 281, se sídlem Lidická 1005/23b, Brno, zast. Mgr. Vojtěchem Novotným, advokátem se sídlem Karlovo nám. 24, Praha 1, 2) Město Zábřeh, IČ: 003 03 640 se sídlem Masarykovo nám. 510/6, Zábřeh, zast. Mgr. Vladimírem Soukupem, advokátem se sídlem 28. října 2663/150, Moravská Ostrava, 3) ZO ČSOP Leština, IČ: 702 39 657, se sídlem Okružní 228, Leština, 4) Obec Rájec, IČ 003 03 326, se sídlem Rájec 98, Zábřeh, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28.3.2011, č.j. 3348/ENV/10, 112/570/10,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 28.3.2011, č.j. 3348/ENV/10, 112/570/10, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10.712,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Luděka Šikoly, advokáta.**
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje (dále jen „orgán prvního stupně“), č.j. KUOK 9849/2010 ze dne 26.11.2010, kterým byla společnosti WANEMI CZ a. s., se sídlem Lidická 1005/23b, Brno povolena výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů za účelem realizace akce „Využití obnovitelných zdrojů energie a druhotných surovin při výrobě papíru v průmyslové zóně

v Zábřehu – provozní celky PC 6 - Jímání surové vody, PC 7 - Vypouštění vyčištěných odpadních vod“ podle ustanovení § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody“).

Žalobce v žalobě předně uvedl, že všechny námitky vznesené v rámci žalobních bodů namítal v průběhu celého řízení, avšak správní orgány se s podstatou jeho námitek řádně nevypořádaly.

Žalobce má za to, že nebyla prokázána existence veřejného zájmu na realizaci záměru v řízení o udělení výjimky, neboť žalovaný ve svém rozhodnutí pouze konstatoval nedefinovanost a relativnost pojmu veřejný zájem a uvedl, že úvahy a vymezení veřejného zájmu orgánem prvního stupně považuje za seznatelné a dostatečně přezkoumatelné. S tím však žalobce nesouhlasil. Ve svém odvolání neuvedl, že by zájem společnosti WANEMI CZ a.s. považoval za soukromý, pouze poukázal na skutečnost, že žadatel, ani žádný z dotčených orgánů, v řízení existenci veřejného zájmu na realizaci projektu papírny neprokázali. Jestliže žalovaný tvrdí, že průmyslový rozvoj místa, regionu či státu nepochybně nese znaky veřejného zájmu a k tomuto účelu jsou tvořeny i státní či regionální politiky, podpory atd., musí žalobce opakovat své závěry uvedené již v odvolání, tedy že zatížení životního prostředí bude v daném místě s ohledem na předjímanou velikost provozu nad únosnou míru, a rovněž, že tak dojde k hraničnímu zatížení oblasti kvůli nepříznivým povětrnostním podmínkám z hlediska ochrany ovzduší a limitních hodnot imisí. V návaznosti na uvedené skutečnosti pak žalobce poukázal na stanovisko Agentury pro ochranu přírody a krajiny k záměru stavby přivaděče a odvaděče ze dne 31.10.2008 sp. zn. 00939/OLM/2008, v němž byla uvedena nutnost vytvoření refugia, aby vůbec bylo možno o realizaci projektu papírny uvažovat.

Dále žalobce namítal, že žalovaný neodůvodnil převahu veřejného zájmu realizace papírny nad zájmem ochrany mnoha ohrožených druhů živočichů a pro jejich existenci důležitých biotopů. Z hlediska veřejných zájmů mělo být zjištěno a prokázáno, že zájem na realizaci papírny opravňuje možná i k usmrcení jedinců chráněných živočichů, což se však nestalo a žalovaný bez posouzení záporů a přínosů stavby vyjádřil pouze ničím nepodložený názor, že všechny uváděné chráněné druhy nejsou nikterak řídkými obyvateli příslušných biotopů po celém státě a jejich ochrana jako druhu není závislá na ochraně lokální, nýbrž na ochraně plošné. Ani v žádosti žadatele o povolení výjimky, ani v žádném z rozhodnutí obou správních orgánů pak nebylo doloženo, že uvažovaný zásah je nejen potřebný, ale že rovněž neexistuje jiné uspokojivé řešení.

Žalobce rovněž namítal, že se žalovaný nevypořádal s jeho žádostí o přezkoumání záměru žadatele. Údaje uváděné žadatelem sice nebyly nikdy vyjasněny (rozpor mezi 160 a 300 zaměstnanci), avšak vyplývalo by z nich, že žadatelův záměr by byl největší papírnou v České republice.

Závěrem žalobce poukazoval na skutečnost, že předmětem tohoto řízení není posouzení záměru spočívajícího v pouhém „jímání surové vody“ a „vypouštění vyčištěných odpadních vod“, jak uvádí žalovaný, protože v řízení o povolení výjimky není možné posuzovat pouze část projektu bez ohledu na jeho další části, které stejnou či vyšší měrou mohou ovlivnit existenci a životní prostředí chráněných druhů, o něž v předmětném řízení šlo. Takové řízení je pak zmatečné, neboť i kdyby správní orgán řádně provedl test veřejného zájmu, nevycházel by z reálných předpokladů, když by nebyl testován projekt ve své celistvosti, neboť takový bude danou lokalitu skutečně ovlivňovat. V tomto smyslu považuje žalobce žádost žadatele za nejednoznačnou.

Žalobce navrhuje zrušení žalobou napadeného rozhodnutí i zrušení rozhodnutí orgánu prvního stupně.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 26.9.2011 uvádí, že žalobce chápe řízení o výjimkách ze zákazů u zvláště chráněných druhů nikoliv podle jeho smyslu, nýbrž z pohledu abstraktní litery normy, aniž by zohlednil možnosti orgánů ochrany přírody, znalosti vědy a jejich odbornosti. Rovněž tak nebere v potaz reálný dopad předpisů na konkrétní život chráněných druhů, obyvatelstva, ani ohled na ekonomičnost řízení.

Žalovaný má za nejdůležitější zájem ochrany přírody zachování existence druhu a jeho populací před zánikem, k čemuž je formulováno ust. § 5 odst. 1 zákona o ochraně přírody. Uvádí, že je nutno hodnotit škodlivost na úrovni jedinců či populací a teprve k míře škodlivosti lze přiřadit znak převahy veřejného zájmu a neexistence jiného uspokojivého řešení. Pokud se žalobce dožaduje provedení analýz veřejného zájmu na zásahu, který je důvodem pro podání žádosti o výjimku, kdykoliv a plném rozsahu a poté srovnání se zájmy ochrany přírody, jde tento požadavek nad míru ekonomičnosti řízení. Žalovaný za hlavní indikátor veřejného zájmu považuje okolnost, zda je záměr obecně či konkrétně podporován státem (resp. EU), zda je předmětem územněplánovacích dokumentací, je-li v nich konkrétně obsažen a zda se jej týkají politické dokumenty a státní nebo samosprávné programy. Významné koncepce i územní plány jsou totiž hodnoceny ve vztahu k životnímu prostředí (SEA) a při jejich přípravě se řeší i případné konflikty mezi veřejnými zájmy. Pokud jde o požadavek hodnocení neexistence jiného uspokojivého řešení, zákon neposkytuje návod, jak tento požadavek směrnic Evropských společenství realizovat. Žalovaný má za to, že jej nelze realizovat opakováním již provedených postupů (zejména posuzování vlivu na životní prostředí) a zjišťování variant umístění kdykoliv to některý z účastníků navrhně. Je-li totiž konkrétní záměr umístěn přímo územněplánovací dokumentací, předpokládá se, že alternativy umístění a výsledek hodnocení ze stran různých veřejných zájmů již byly provedeny. Pokud je možnost škodlivého dotčení spíše hypotetická, navíc kompenzovaná, není důvod výjimku neudělit.

Žalovaný je přesvědčen, že orgán prvního stupně se zabýval předmětnými otázkami v potřebné míře. Při povolení výjimky vyšel zejména z toho, že zásah do přirozeného vývoje je obecně zanedbatelný, navíc kompenzovaný řadou opatření žadatele a hrozba škodlivosti je rovněž eliminována podmínkami stanovenými v rozhodnutí. V daném případě nejde o povolovací řízení k realizaci záměru z hlediska zvláště chráněných druhů, nýbrž o řízení ve vztahu k možnosti zásahu do zákazů u zvláště chráněných druhů, především ke škodlivému zásahu do jejich přirozeného vývoje. Teto zásah se v řízení ukázal jako nevýznamný téměř u všech druhů, které jsou předmětem řízení a již samotná žádost o výjimku obsahovala podrobnosti a zdůvodnění zásahů. V daném případě má k zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů dojít v souvislosti se dvěma objekty dané stavby. Jde tak sice o součásti stavby celé, nicméně zásah do zákazů jinými objekty předmětem daného řízení není. Žalovaný uzavírá, že má svým rozhodnutím za splněné i požadavky vyslovené v soudních rozhodnutích, jež se žalobce dovolával, navíc když k překonání zákonného zákazu při zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů postačuje i malá míra jiného veřejného zájmu.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.

Městský soud v Praze vyrozuměl o probíhajícím řízení ve smyslu § 34 zákona č.150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s), osoby, které byly přímo dotčeny na svých

právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí, a osoby, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením. Na výzvu soudu se jako osoba zúčastněná na řízení dne 27.10.2010 soudu přihlásili společnost WANEMI CZ a.s., Město Zábřeh, ZO ČSOP Leština a Obec Rájec.

Osoba zúčastněná na řízení WANEMI CZ a.s. se prostřednictvím svého právního zástupce vyjádřila dne 21.11.2011 tak, že se plně ztotožňuje s rozhodnutími správních orgánů obou stupňů. Za stěžejní považuje názor žalovaného, že k definování jiného veřejného zájmu není třeba obsáhlých studií či důkladných rozborů nad definováním jiného zájmu, účelem je ochrana přírody. Živočichové, kteří by mohli být záměrem dotčeni, nejsou nikterak řídkými obyvateli příslušných biotopů po celém státě a jejich ochrana je závislá na ochraně plošné, nikoliv lokální. S žalovaným souhlasí i v tom, že předložené řešení je uspokojivé mírou negativního zásahu a zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů je minimální, mnohdy i neměřitelný – u obojživelníků jde především o zabránění jejich možnému úhynu při migraci a u ptáků by šlo o zásah pouze hypotetický. Osoba zúčastněná má za to, že žalobce nezákonně rozšiřuje řízení o výjimkách ze zákazů nad jeho rámec, neboť v daném případě jde o specializované řízení, jehož předmětem je ochrana zvláště chráněných živočichů a nelze požadovat přezkoumání celého návrhu i z hlediska ochrany stanovišť, významných krajinných prvků ad.

Z obsahu napadeného rozhodnutí soud zjistil, že žalovaný dospěl k závěru, že rozvoj místa, regionu či státu nepochybně nese znaky veřejného zájmu. Jeho míra podle novely zákona o ochraně přírody č. 349/2009 Sb. pak vyžaduje pouze převahu takového zájmu nad zájmem ochrany přírody. Žalovaný se neztotožnil s názorem, že je třeba obsáhlých studií a důkladných rozborů nad definováním jiného veřejného zájmu a vytváření jeho hodnotící míry, účelem je ochrana přírody. Řízení o povolení výjimky je řízením zahájeným na žádost, jeho předmět je dán zákonnými zákazy ve vztahu k jedincům, populacím a druhům a jeho rozsah je plně v dispozici žadatele. Zařazením požadavků implementovaných do zákona o ochraně přírody ze směrnice o ptácích a směrnice o stanovištích jde pouze o relativní hodnocení znaků, neboť záměr jako takový není povolován rozhodnutím o povolení výjimky. V kompetencích orgánů přírody není opakování procesu EIA, ani zkoumání, zda rozhodnutí je či není v souladu se schválenou územněplánovací dokumentací. Rovněž tak orgány ochrany přírody nemohou zkoumat, zda bude závod nadlimitním znečišťovatelem ovzduší, neboť toto spadá do agendy odlišných orgánů státní správy. Není nutné zkoumat ani vlivy na jiné druhy evropsky chráněných druhů, neboť v daném řízení se zkoumají vlivy pouze na ty druhy, které jsou předmětem žádosti o povolení výjimky či jejího doplnění. V ostatním žalovaný odkazuje na rozhodnutí orgánu prvního stupně, obecně však konstatuje, že daní obojživelníci, plazi a dané druhy ptáků nejsou nikterak řídkými obyvateli příslušných biotopů. Nejcitlivějším druhem je zřejmě mihule potoční, avšak negativní vliv na ni byl v podstatě vyloučen a danými podmínkami eliminován. K údajnému neprokázání neexistence jiného uspokojivého řešení žalovaný uvádí, že smyslem není hledat jakákoliv řešení, nýbrž pouze ta uspokojivá, jimiž by se zamezilo negativního zásahu do existence či populace druhů, což předložené řešení bezesporu splňuje. Investor navíc aktivně přistoupil k vyhodnocení vlivů nejen na zvláště chráněné druhy, nýbrž učinil i opatření, které případným negativním vlivům brání.

Soud rozhodl o věci samé bez nařízení jednání, jelikož ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. mu to umožňuje.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán, přičemž vycházel ze skutkového a právního vztahu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.).

Soud posoudil žalobní námitky takto:

Městský soud v Praze předně konstatuje, že žalobce je občanským sdružením zabývajícím se ochranou přírody a krajiny a byl účastníkem správního řízení, z něhož vzešlo napadené rozhodnutí. Žalobce tvrdí, že v řízení byl hrubě zkrácen na svých právech, což způsobilo nezákonnost napadeného rozhodnutí. Správní soudy dlouhodobě zastávají výklad § 65 odst. 2 s. ř. s. ve vztahu k občanským sdružením zabývajícím se ochranou přírody, že občanské sdružení, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny, může úspěšně namítat nezákonnost rozhodnutí, avšak jen potud, tvrdí-li, že v řízení byla zkrácena jeho procesní práva. Pod procesní práva žalobce soud podřazuje i právo na to, aby se správní orgán vypořádal s jeho námitkami v průběhu správního řízení (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, publ. pod č. 379/2004 Sb. NSS, ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3 As 8/2005-118, publ. pod č. 825/2006 Sb. NSS). V projednávané věci tak soud neměl pochybnosti o aktivní žalobní legitimaci žalobce, neboť namítaná nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů jej jistě mohla zkrátit na právu na řádné odůvodnění rozhodnutí. Žaloba je též s ohledem na § 68 písm. a) s. ř. s. přípustná.

Dále soud přistoupil k posouzení námitky žalobce o nedostatečném vypořádání odvolacích důvodů žalovaným, tedy námitky o nedostatečnosti odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Soud vycházel z následující právní úpravy:

Zákon o ochraně přírody stanoví v § 50 základní podmínky pro ochranu zvláště chráněných živočichů; ti jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích (odst. 1 tohoto ustanovení). Je zakázáno škodlivě zasahovat do jejich přirozeného vývoje, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny. Výjimky ze zákazu těchto činností může svým rozhodnutím povolit orgán ochrany přírody, a to za kumulativního splnění následujících podmínek:

- jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody (§ 56 odst. 1),
- je naplněn některý z důvodů (zájmů) uvedených v § 56 odst. 2 písm. a) až e),
- neexistuje jiné uspokojivé řešení,
- povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Pokud jde o pojmy veřejný zájem a jiný veřejný zájem, vyjádřil se k nim v kontextu zde rozebíraného ustanovení i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku z 10.5.2013, č.j. 6 As 65/2012-161 (dostupný na www.nssoud.cz). Uvedl, že: „[z]ásada ochrany veřejného zájmu neznamena, že by správní orgány měly veřejný zájem, přesněji řečeno veřejné zájmy, samy formulovat, to je zásadně úkolem moci zákonodárné. Úkolem správních orgánů je při aplikaci zákonů, které jednotlivé veřejné zájmy definují, v jednotlivých případech takto obecně formulované veřejné zájmy konkretizovat. Ústavní soud k otázce definování veřejného zájmu ve správním řízení uvedl, že „veřejný zájem v konkrétní věci by měl být zjišťován v průběhu správního řízení na základě poměrování nejrůznějších partikulárních zájmů, po zvážení všech rozporů a připomínek. Z odůvodnění správního rozhodnutí pak musí zřetelně vyplynout, proč

veřejný zájem převážil nad řadou jiných partikulárních zájmů. Veřejný zájem je třeba nalézt v procesu rozhodování...“ (nález ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 24/04; rozhodnutí Ústavního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>).“ (bod 34 cit. rozsudku).

Správní orgán, který aplikuje § 56 zákona o ochraně přírody, musí v posuzovaném případě tedy nejprve konkrétně určit, jaké veřejné zájmy jsou posuzovány a stojí proti sobě. Na jedné straně to bude pravidelně ochrana přírody a krajiny, konkrétně ochrana zvláště chráněných živočichů (§ 56 odst. 1 a § 50 zákona o ochraně přírody). Poté správní orgán označí onen „jiný veřejný zájem“ a přistoupí k poměření obou veřejných zájmů. Musí však mít na paměti, že „[v] případě vážení dvou veřejných zájmů, které jsou v kolizi, obdobně jako v případě kolize základních práv, musí správní úřad totiž nejprve řádně určit a individualizovat na konkrétní případ oba veřejné zájmy, které jsou ve hře, a poté porovnat závažnost obou v kolizi stojících veřejných zájmů s tím, že zásah do žádného z obou chráněných veřejných zájmů nesmí svými negativními důsledky přesahovat pozitiva. Při řešení kolize veřejných zájmů je třeba, aby bylo zachováno maximum z obou kolidujících zájmů, přičemž by mělo být identifikováno jádro a periferie kolidujícího veřejného zájmu a z obou veřejných zájmů, které jsou ve hře, by mělo být zachováno alespoň jejich jádro.“ (rozsudek NSS 6 As 65/2012-161, bod 41). Pro úplnost pak Městský soud v Praze upozorňuje na svůj dřívější rozsudek, jehož závěry jsou i přes zmírnění „výrazné převahy“ plně použitelné i na nyní projednávaný případ: „[V]ýrazná převaha jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny může být dána pouze tam, kde jiný veřejný zájem nemůže být uspokojen jinak, tedy aniž by došlo ke škodlivému zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů, popř. byl takový zásah minimalizován. Je přitom povinností správního orgánu posoudit důsledky škodlivosti stavebního zásahu ve vztahu ke konkrétním ohroženým druhům a posoudit konkrétní skutečnosti ve větší míře, a to v souvislosti, resp. v návaznosti na existenci výrazně převažujícího jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody.“ (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2006, č. j. 11 Ca 41/2006-61).

V posuzovaném případě však žalovaný shora naznačeným povinností nedostál. V rozhodnutí sice uvedl, že při posouzení veřejného zájmu by správní orgán měl své úvahy srozumitelně uvést do odůvodnění tak, aby jeho rozhodnutí bylo přezkoumatelné, avšak sám při vlastním posuzování jednotlivé zájmy adresně nevymezil. Z kontextu rozhodnutí však lze dovodit, že zájem na ochraně přírody je reprezentován zájmem na ochraně kriticky a silně ohrožených druhů zvláště chráněných živočichů, kteří byli zjištěni v trase zamýšlené stavby a v její blízkosti, takže realizací stavební činnosti budou přímo či nepřímo dotčeni. Jiný veřejný zájem představuje zájem ekonomické a sociální povahy na rozvoji Olomouckého kraje v oblasti Zábřežska ve smyslu ust. § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody. Žalovaný sice obecně uvedl, na které chráněné živočichy se předmětná výjimka vztahuje, svoji úvahu však dále nerozvinul, ani neposoudil důsledky škodlivosti zamýšleného stavebního zásahu ve své celistvosti ke konkrétním ohroženým druhům a spokojil se s obecným a ne úplně srozumitelným tvrzením o ještěrce obecné a běžných druzích čmeláka (str.14 dole - žalobou napadeného rozhodnutí). Posléze pak žalovaný ani nepřistoupil k poměření obou veřejných zájmů, odhodlal se pouze k povšechnému konstatování, že jiný veřejný zájem převážil zájem na ochraně přírody a krajiny a obecně konstatoval, že daní živočichové (v žádosti vyjmenovaní) nejsou nikterak řídkými obyvateli příslušných biotopů po celém státě, takže jejich ochrana jako druhu je závislá na ochraně plošné, nikoliv lokální, s výjimkou mihule potoční, na níž však byl negativní vliv v podstatě vyloučen a danými podmínkami rozhodnutí eliminován. Žalovaný však blížeji neuvedl, v čem toto vyloučení spatřuje a které z podmínek

v rozhodnutí orgánu prvního stupně negativní vlivy na mihuli potoční eliminovaly. Žalovaný se vyhnul konkretizaci a poměření jiného veřejného zájmu ve vztahu k zájmu na ochraně zvláště chráněných živočichů. Jiný zájem – popsán ve výroku jako- realizace akce „Využití obnovitelných zdrojů energie a druhotných surovin při výrobě papíru v průmyslové zóně v Zábřehu – provozní celky PC 6 - Jímání surové vody, PC 7 - Vypouštění vyčištěných odpadních vod“, není blíže konkretizován, přičemž je nepochybné, že výstavba a provoz papírny je z hlediska možného zdroje znečištění významným zásahem do životního prostředí vůbec nejen do životních podmínek zvláště chráněných živočichů, je proto nanejvýš potřebné aby rozsah tohoto zdroje znečištění byl v žalobou napadeném rozhodnutí především popsán jinak správní orgán těžko může tvrdit, že poměřoval vliv stavby a provozu papírny na možný škodlivému zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů. Žalovaný nejen, že tento vztah nezkoumal, ale jak uvedl v odůvodnění domnívá se není jeho úlohou zkoumat jak se závod - papírna bude podílet na znečišťování ovzduší. Soud na rozdíl od žalovaného je toho názoru, že aby správní orgán mohl posoudit míru ohrožení zvláště chráněných druhů při povolování výjimky z jejich ochrany musí se zabývat zdrojem jejich ohrožení, a to ve všech podstatných parametrech, což v daném případě představuje zhodnocení míry znečištění ovzduší i vod, nebo-li životního prostředí v rozhodnutí vyjmenovaných ohrožených druhů, jinak je jeho rozhodování pouhým formalizmem.

Pokud pak jde o splnění dalších podmínek stanovených v § 56 zákona o ochraně přírody pro udělení výjimky, žalovaný je rovněž řádně neodůvodnil. Možnost neexistence jiného řešení žalovaný jen povšechně shrnul obecným sdělením, že není třeba hledat jakákoliv řešení, nýbrž řešení uspokojivá. Nicméně žalovaný se vyhnul, ve vztahu k povolované výjimce, odpovědi na otázku, zda-li nebylo možné stavbu papírny umístit jinde, popřípadě jak žadatel odůvodňuje nemožnost např. nevhodnost jiného umístění stavby papírny. Závěr žalovaného, že zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů je minimální a mnohdy dokonce neměřitelný, není nijak odůvodněn, jestliže se odmítl, jak bylo výše uvedeno, vůbec zabývat rozsahem a parametry provozu papírny, rozsahem znečištění ovzduší a vod; stěží pak je udržitelný jeho závěr o minimálním nebo neměřitelném zásahu do životních podmínek živočišných druhů žijících ve vodních tocích, jejichž jímání a jejichž znečišťování (vypouštění odpadních vod) je stavbou a provozem papírny předpokládáno. Odůvodnění dosažení či udržení populace dotčených druhů ve stavu příznivém z hlediska ochrany měla (nejspíše) sloužit pasáž věnující se ochraně biodiverzity a aktivnímu přístupu investora k vyhodnocení vlivů na zvláště chráněné druhy, jakož i k opatřením, které případným negativním vlivům brání nebo se dokonce podílí na vytvoření vstřícných opatření; žalovaný nicméně ani zde neuvedl žádné konkrétní důvody pro tyto svoje závěry.

Zdejší soud musí v shodě se svou dosavadní judikaturou (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2006, č. j. 11 Ca 41/2006-61) konstatovat, že žalovaný nedostatečně odůvodnil, v čem spatřuje naléhavý veřejný zájem na výstavbě papírny v příslušné lokalitě, kde tato výstavba zasahuje do ochrany zákonem zvláště chráněných druhů, a to způsobem, který zvolila osoba zúčastněná na řízení 1). Pokud by pak snad i existoval naléhavý veřejný zájem na výstavbě papírny, nebylo prokázáno, že jej nelze uspokojit jiným řešením, které by realizovalo požadovaný záměr na výstavbě papírny a současně minimalizovalo případný zásah do zákonné ochrany zvláště chráněných druhů živočichů.

Odůvodnění rozhodnutí musí představovat komplexní oporu pro učiněný výrok a musí z něj být zřejmé, proč je závěr orgánu prvního stupně správný a bylo možné s ním souhlasit. Napadené rozhodnutí tak odporuje požadavkům kladeným na řádné odůvodnění správního rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu.

Žalovaný se v napadeném rozhodnutí rovněž žádným způsobem nevyjádřil k žalobcem požadovanému vyjasnění údajů od investora (rozpor mezi 160 a 300 zaměstnanci), ani k žalobcem uváděnému stanovisku Agentury pro ochranu přírody a krajiny k záměru stavby přivaděče a odvaděče ze dne 31.10.2008 sp. zn. 00939/OLM/2008 a v něm uvedené nutnosti vytvoření refugia, aby vůbec bylo možné o realizaci projektu papírny uvažovat.

Ze shora uvedených důvodů Městský soud v Praze shledal v řízení před žalovaným takové vady, jež činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, a proto napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 76 odst. 1 písm. a/ a § 78 odst. 4 s.ř.s.). Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobci, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 2.000,-Kč a v nákladech souvisejících s právním zastoupením žalobce advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za tři úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, sepsání repliky), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí podle advokátního tarifu - vyhlášky č. 177/1996 Sb. částku 2.100,-Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f/ cit. vyhlášky). Náklady právního zastoupení žalobce jsou dále tvořeny třemi paušálními částkami ve výši 300,-Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky) a částkou 1.512,-Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tak činí 10.712,-Kč. U osob zúčastněných na řízení nejsou dány důvody pro přiznání náhrady nákladů řízení podle § 60 odst. 5 s.ř.s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 6. června 2014

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu